

що досить поширеним видом захисту залишається саме судовий захист, діяльність органів юстиції має характер превентивного та правовідновлювального механізму, який забезпечує дотримання прав Людини і Громадянина.

1. Державно-правовий механізм забезпечення конституційного права людини і громадянина на судовий захист та місце органів юстиції України у здійсненні правосуддя. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9254 (дата звернення: 04.12.2023).

2. Косяченко К.Е., Замкова Д.Р. Державна виконавча служба як система правоохоронних органів. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 4. С. 157160. DOI: 10.32782/2524-0374/2022-4/34 (дата звернення: 04.12.2023).

3. Південне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Одеса). URL: <https://just-dnipro.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2023).

4. Селіванова К.В. Механізми захисту прав дитини в Україні крізь призму регулювання нотаріальної діяльності органами юстиції. Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі : матеріали Всеук. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 23 лист. 2023 р. / Дніпровський нац. університет ім. Олеса Гончара. Дніпро, 2023. С. 141-146.

5. Falk, Pamela (11 квітня 2022). Almost two-thirds of Ukraine's 7.5 million children have been displaced in six weeks of war, U.N. says [Майже дві третини з 7,5 мільйонів дітей в Україні були переміщені за шість тижнів війни, кажуть в ООН] (англ.). CBS News. URL: <https://www.cbsnews.com/news/ukraine-refugees-millions-of-children-displaced-unsays>.

ЄРМАКОВА Анастасія Сергіївна

здобувач вищої освіти 3 курсу
Навчально-наукового інституту права та
підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції

ЛОГІНОВА Марина Вікторівна

Викладач кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД

Нині суспільство нашої країни перебуває в стадії фундаментальних змін і структурної перебудови. Ці зміни виявляються в широкомасштабному проникненні інформаційних технологій у всі сфери діяльності сучасної людини, тобто відбувається процес інформатизації. Так звана «інформатизація» суспільства стала невід'ємною частиною нашого життя, вона відбувається щодня, і завдяки їй підвищується продуктивність діяльності та якість життя

людини. Клаус Шваб з Всесвітнього економічного форуму зазначив, що зараз відбувається четверта промислова революція, а її концепція — «Індустрія 4.0». Ця концепція досягається шляхом поєднання фізичної, біологічної та цифрової діяльності людини та аналізу всіх даних, зібраних інформаційними машинами, роботами тощо. Обладнання Як ми бачили, з вищесказаного можна зробити висновок, що такі цифрові прориви мають багато позитивних впливів на життя людини [2]. Але існує одне з важливих питань, яке виникло на підставі того, що не всі користувачі сучасних інформаційних технологій, в тому числі мережі Інтернет, є добросовісними та можуть посягати на права інших добросовісних користувачів. Пояснюється це тим, що кожен з нас, інколи навіть не пізрюючи цього, бере участь в процесі інформатизації шляхом надання дозволу представникам інформаційних мереж на використання своїх особистих даних, тобто відповідно кожен з нас є потенційною жертвою так званих «цифрових шахраїв». Отже, тема нашого дослідження є доволі актуальною в наш час, адже, виникає питання яким чином можна захистити власні права на інтелектуальну власність у мережі Інтернет.

На нашу думку, виклад основного матеріалу доцільно почати із визначення поняття інтелектуальної власності та що до такої власності відноситься. Отже, поняття інтелектуальної власності визначено у статті 418 Цивільного кодексу України: «...це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом». У даному понятті фігурує ще один термін, розуміння якого є чи не найфундаментальнішим у відносинах, які виникають у сфері інтелектуальної власності – об'єкти права інтелектуальної власності, іншими словами що можна віднести до інтелектуальної власності особи. Отже, стаття 418 Цивільного кодексу України містить перелік об'єктів, які до дакого виду власності відносяться: літературні та художні твори; комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних); виконання; фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення; наукові відкриття; винаходи, корисні моделі, промислові зразки; компонування (топографії) інтегральних мікросхем; раціоналізаторські пропозиції; сорти рослин, породи тварин; комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення; комерційні таємниці

Якщо держава визнає права людини, то відповідно гарантує їхній захист у відповідних нормативно-правових актах. Отже, відповідно держава повинна гарантувати захист права інтелектуальної власності особи, що власне і передбачає положення статті 431, 432 Цивільного кодексу України, які гарантують відповідальність за порушення права інтелектуальної власності та захист цього права судом відповідно [1]. Недоліком чинного цивільного законодавства, на нашу думку, є те, що відсутній процес, передбачений відповідним нормативно-правовим актом, який би повністю гарантував право на захист інтелектуальної власності в мережі Інтернет та визначав порядок притягнення до відповідальності, які посягають на це право. З цього випливає,

що чинне законодавство не в змозі гарантувати повного захисту прав особи на інтелектуальну власність в мережі Інтернет. Отже, відповідно до цього, на нашу думку, законодавцю варто або удосконалити чинні нормативно-правові акти або створити новий, які б регулювали зазначені суспільні відносини. Адже, притягнути особу, яка порушила право інтелектуальної власності у мережі Інтернет є доволі складним процесом, адже неймовірно складно довести, що власне ця особа вчинила правопорушення, тому що невідомо, хто насправді перебуває по той бік екрана гаджета [4].

Для порівняння рівень захист права інтелектуальної власності у мережі Інтернет варто навести приклад інших країн світу. Наприклад, у Китаї законодавством передбачено, щоб інтернет-компанії перевіряли зміст своїх інформаційних ресурсів та видаляли заборонену інформацію або яка не відповідає дійсності. Усі блогери повинні реєструватися у відповідному додатку та вводити свої достовірні дані, що значно зменшує коло пошуку правопорушника [3].

У Франції ж, відповідно до закону HADOPI обов'язок щодо припинення порушення авторських прав покладено на інтернет провайдера. У випадку виявлення порушень особою авторських прав інших користувачів, інтернет провайдер двічі повідомляє електронним листом правопорушника про необхідність припинення протиправних дій, якщо ж дана особа проігнорувала ці листи та продовжує надалі вчиняти правопорушення інтернет провайдер має право відключити даного користувача від Інтернету та тримісячний строк з одночасним блокуванням його аккаунту в інших інтернет провайдерах.

Отже, з вищевикладеного можемо зробити висновок, що не зважаючи на те, що, на разі, в сучасному суспільстві переважають процеси інформатизації, сучасна система законодавства України в сфері права інтелектуальної власності не спроможна захистити зазначене право у мережі Інтернет, соціальних мережах тощо. Пояснюється це тим, що, на разі, наше національне законодавство не передбачає нормативно-правові акти, які б регулювали суспільні відносини в сфері захисту права інтелектуальної власності в мережі Інтернет. А також правопорушення, вчинені на просторах мережі Інтернет складно зафіксувати та відповідно складно ідентифікувати особу правопорушника, адже не існує ефективного механізму ідентифікації особи під час реалізації права інтелектуальної власності [3].

1. Цивільний кодекс України Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 26.09.2022);

2. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. What It Means and How to Respond. – Foreign Affairs, 12 Dec 2015 <https://www.foreignaffairs.com/articles/2015-12-12/fourth-industrialrevolution>.

3. Агаманова Ю. Є. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет: світовий досвід та вітчизняні перспективи. Право та інновації. №3 (7). 2014. С. 7-14.

4. Як за кордоном слідкують за користувачами мережі. URL : <http://www.kommersant.ru/doc/2324786> (дата звернення: 26.09.2022).